FYBA – MAR – (ANC)

(To be implemented from 2019-20)

SEM – 1 (UMAR 101)

SEM – 2 (UMAR 201)

प्रथम वर्ष बी.ए. मराठी एच्छिक (प्रत्येक सत्रात ३ श्रेयांकने)

प्रथम वर्ष बी.ए. मराठी या ऐच्छिक या विषयासाठी २०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षापासून नेमलेला अभ्यासक्रम प्रथम वर्ष बी.ए. मराठी ऐच्छिक या अभ्यासक्रमात प्रथम सत्रात दोन नाटयकृती व दुसऱ्या सत्रात दोन प्रवासवर्णनांचा समावेश करण्यात आला आहे. या अभ्यासक्रमाची श्रेयांकन पद्धतीनुसार रचना करण्यात आली आहे. वरील अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून, नेमलेल्या विशिष्ट तासिकांमध्ये तो शिकवला जाणे आवश्यक आहे.

सत्र – पहिले – एकूण व्याख्याने – ४५, श्रेयांकने – ०३

घटक १ नाटक या साहित्यप्रकाराचा सैद्धान्तिक परिचय – (४८ मिनिटांच्या १५ तासिका) श्रेयांकन – १
नाटक या साहित्यप्रकाराची संकल्पना, नाटक या साहित्य प्रकाराचे घटक, नाटकाचे महत्त्वाचे दोन प्रकार (शोकात्मिका व सुखात्मिका), नाटक एक संमिश्र कला, मराठी नाटकाच्या इतिहासातील महत्त्वाचे टप्पे.

घटक २ सत्यशोधक : गो.पु. देशपांडे, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई (४८ मिनिटांच्या १५ तासिका) श्रेयांकन – १

घटक ३ सिगारेट : मनस्विनी लता रविंद्र, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई. (४८ मिनिटांच्या १५ तासिका) श्रेयांकन – १

प्रथम सत्रान्त परीक्षा – गुण १००

वरील अभ्यासपत्रिकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

प्रथम वर्ष बी.ए. मराठी (ऐच्छिक)

प्रश्न १ 'नाटक' या साहित्यप्रकाराचा सैद्धान्तिक परिचय यावर पर्याय देऊन एक प्रश्न गुण २०

प्रश्न २ सत्यशोधक या नाटकावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण २०.

प्रश्न ३ सिगारेट या नाटकावर पर्याय देऊन एक प्रश्न – गुण २०.

प्रश्न ४ प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) – गुण ३०.

१) नाटकाचा सैद्धान्तिक परिचय

२) सत्यशोधक

३) सिगारेट

प्रश्न ५ अभ्यासपत्रिकेतील घटक २ व ३ वर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न, प्रत्येक घटकावर ४ असे एकूण ८ वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे प्रश्न विचारले जातील परीक्षार्थींनी त्यापैकी कोणतेही ५ प्रश्न सोडवायचे आहेत. प्रत्येक योग्य उत्तरास २ गुण असे एकूण गुण १०

सत्र दुसरे - एकूण व्याख्याने ४५, श्रेयांकने - ०३

घटक १ प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराचा सैद्धांतिक परिचय (१५ तासिका) श्रेयांकन - १
प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराची संकल्पना, प्रवासवर्णन या साहित्य प्रकाराचे घटक
मराठी प्रवासवर्णनाचे प्रकार व संक्षिप्त इतिहास

घटक २ कुंपणापलिकडचा देश : मनिषा टिकेकर, श्रीविद्या प्रकाशन पुणे या प्रवासवर्णनाचा अभ्यास

घटक ३ नाद अंतरीचा : श्रीलंका : महावीर जोंधळे, स्पर्श प्रकाशन, पुणे या प्रवासवर्णनाचा अभ्यास

दुसरी सत्रान्त परीक्षा - गुण १००

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे.

प्रथम वर्ष बी.ए. मराठी (ऐच्छिक)

प्रश्न १ प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराचा सैद्धान्तिक परिचय (पर्यायसह) एक प्रश्न - गुण २०.

प्रश्न २ घटक २ मधील प्रवासवर्णनावर आधारित पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण २०

प्रश्न ३ घटक ३ मधील प्रवासवर्णनावर आधारितपर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण २०

प्रश्न ४ प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा - (अंतर्गत पर्यायांसह) गुण ३०

१) प्रवासवर्णनाचा सैद्धान्तिक परिचय

२) घटक २ मधील प्रवासवर्णन

३) घटक ३ मधील प्रवासवर्णन

प्रश्न ५ अभ्यासपत्रिकेतील घटक २ व ३ वर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न प्रत्येक घटकावर ४ असे एकूण ८ वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे प्रश्न विचारले जातील परीक्षार्थींनी त्यापैकी कोणतेही ५ प्रश्न सोडवायचे आहेत प्रत्येक योग्य उत्तरास २ गुण असे एकूण गुण १०

संदर्भ ग्रंथ

१) मराठी रंगभूमी मराठी नाटक - घटना आणि परंपरा (डॉ. अ.ना. भालेराव स्मृतिग्रंथ) - संपादक - के. नारायण काळे, वा.ल. कुळकर्णी, वा.रा. ढबळे, मुंबई मराठी साहित्य संघ, मुंबई १९७१.

२) साहित्य अध्यापन आणि प्रकार - (वा.ल. कुळकर्णी गौरव ग्रंथ) - संपादक - श्री. पु. भागवत, सुधीर रसाळ, मंगेश पाडगावकर, शिल्पा तेंडुलकर, अंजली किर्तने, - पॉप्युलर प्रकाशन आणि मौजे प्रकाशन, मुंबई, १९८७

३) भारतीय प्रयोगकलांचा परिचय व इतिहास-नाटय, राजीव नाईक, प्रवीण भोळे, लोकवाङ्मय गृह मुंबई २०१०

४) स्वातंत्र्योत्तर सामाजिक नाटयसृष्टी डॉ. श्रीकांत श्री. पाटील, हृदय प्रकाशन, कोल्हापूर.

५) कुलकर्णी वा.ल. मराठी नाटक आणि मराठी रंगभूमी पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

६) मेदककर प्रकाश - सामाजिक नाटक स्वरूप विचार, साहित्य सेवा प्रकाशन, औरंगाबाद.

७) सावंत वसंत, प्रवासवर्णन : एक वाङ्मयप्रकार, महाराष्ट्र साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई.

८) भाषण व नाटयविषयक विचार : अशोक द. रानडे

९) खेळ नाटकाचा : राजीव नाईक, मौज प्रकाशन, मुंबई.